

першочергового фінансування з позичкових джерел пріоритетних проєктів загальнонаціонального значення в енергетичній та транспортній галузях, надання підтримки розвитку експортних і високотехнологічних виробництв. Така політика має стати невід'ємною складовою в системі заходів, спрямованих на структурну перебудову економіки і модернізацію виробництва на основі високих технологій, розширення внутрішнього ринку і створення інвестиційної системи, що спиратиметься на внутрішні джерела фінансування. Щодо політики надання податкових пільг, то її необхідно переорієнтувати із споживання на нагромадження капіталів та їх інвестиційне використання. Такий концептуальний підхід створить основу для податкового стимулювання модернізації та розширення виробничих потужностей.

Література.

1. Варналій З. Вплив оподаткування прибутку на економічний розвиток України / З.Варналій, Д.Серебрянський // Фінанси України – 2010. - №5.
2. Крисоватий А. Податкова політика у реформуванні соціально – економічної системи України / А.Крисоватий, Т.Кошук // Фінанси України – 2010 - № 7.
3. Папаїка О. Підґрунтя для подальших інновацій /О.Папаїка // Вісник податкової служби України – 2010 - № 31
4. Піскунов О.В. Моделювання розвитку малого підприємства за різних форм державної фінансової підтримки / О.Піскунов // Фінанси України – 2010 №8.
5. Ярошенко Ф.О.Реформування податкової системи в контексті прийняття податкового кодексу / Ф.О.Ярошенко // Фінанси України.-2010.- №7.- С.3-26

КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ЯК МАКРОЕКОНОМІЧНА КАТЕГОРІЯ І ОСНОВА СТАНОВЛЕННЯ НОВОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ СИСТЕМИ ДЕРЖАВИ

***ГОРНИК В.Г., К.ДЕРЖ.УПР., ДОЦЕНТ,
ЧЕРНІГІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ***

Сучасні визначення національної конкурентоспроможності, які прийняті рядом офіційних організацій або запропоновані окремими вченими, за своєю сутністю відповідають загальному визначенню

конкурентоспроможності як здатності компаній, галузей, регіонів і націй забезпечувати порівняно високий рівень доходів і заробітної платні та залишатися відкритими для міжнародної конкуренції.

Російські дослідники розглядають в основному дві концепції визначення конкурентоспроможності: глобальну конкурентоспроможність країни на світових ринках і конкурентоспроможність вітчизняних компаній на національних та світових ринках.

Отже, в ході вже давно триваючих дискусій з приводу визначення конкурентоспроможності національної економіки, єдині підходи так і не були вироблені, хоча міжнародна економічна конкуренція стає більш гострішою і, отже, потреба у дослідженні конкурентоспроможності на різних рівнях та дослідження чинників, які її формують, все більш зростає.

Використовуючи методики Всесвітнього економічного форуму і Міжнародного інституту менеджменту та розвитку необхідно визначати конкурентоспроможність як макроекономічну категорію і основу становлення нової економічної системи держави. Конкурентоспроможність країни визначено як здатність країни виробляти товари й послуги, що відповідають вимогам світових ринків, і створювати умови нарощування державних ресурсів зі швидкістю, яка дозволяє забезпечувати стійкі темпи зростання ВВП та якість життя населення на світовому рівні.

Глобалізація фінансових ринків, поява нових інструментів і схем фінансування, з одного боку, дають підприємствам можливість вибору найбільш прийняттого джерела і методу залучення капіталу, а, з іншого боку, – значно ускладнюють функції фінансового менеджменту. При цьому протягом останніх років у міру зростання конкуренції саме раціональне управління фінансами стає найважливішим елементом забезпечення ефективності і конкурентоспроможності.

Сучасна фінансова криза в світі є яскравим прикладом цьому. Країни, які ведуть успішну трансформацію, слабо схильні до кризових впливів (Китай, Малайзія та ін.). Вплив кризи, в основному, здійснюється через монетарні чинники: обмінний курс, процентна політика, інфляція.

На початку 50-х р. більшість економістів на чолі з Мілтоном Фрідменом, що виступив в 1953 р. з апологією під назвою «В захист плаваючого курсу», опублікованої університетом Чикаго в збірці есе «Про позитивну економіку», гаряче підтримували перехід до

плаваючих курсів. Проте досвід, накопичений за чверть століття після відмови в 1974 р. від Бреттон-Вудської системи, і теоретичне осмислення проблеми привели до того, що останніми роками все частіше лунають голоси про доцільність повернення до надійних фіксованих обмінних курсів.

Багато цікавих проблем поки не знаходять віддзеркалення у вітчизняній і світовій науці. Наприклад, гостро постає питання про ефективний справедливий обмінний курс для країни з перехідною економікою. В рамках рішення цієї проблеми знайдено, що ще в 1920 році шведський учений Густав Кассель в доповіді для Ліги Націй підняв цю проблему і ввів в ужиток таке поняття, як курс валюти по «паритету купівельної спроможності» (ПКС). Тим самим він знайшов відповідь, яка відразу поставила на місце, дала точку відліку рішення проблеми валютного курсу. Наприклад, Дж.Кейнс у «Трактаті про грошову реформу» (1923 р.) додав високу оцінку його працям і дав їм додаткові практичні підтвердження. Захід широко скористався ідеєю ПКС, і зараз всі міжнародні зіставлення в макроекономіці МВФ, ООН, Світовим Банком ведуться тільки по ПКС. Таким чином, в західній економічній науці і практиці це поняття вважається саме собою розуміючим, і всі численні дослідження ведуться в десятках і сотнях частках відсотка щодо ПКС.

Ідеї Г.Касселя, на жаль забуті в нашій країні. Його імені, а значить і ідей, немає в жодному підручнику в Україні. Фундаментальне значення цих ідей обґрунтовується тим, що зараз відхилення (заниження) курсу гривні від ПКС дорівнює 270-300%. А це, у свою чергу, значить, що з таким курсом Україна не в змозі знайти міжнародну конкурентоспроможність своєї продукції на розвинених ринках Європи і Америки, оскільки такий курс робить внутрішні ціни такими, що не вбудовуються в світовий економічний простір.

Схожі проблеми з інфляцією і процентною ставкою. Слід визнати, що грошово-кредитна сфера є складною системою багаточинника і вона надзвичайно важко піддається управлінню, особливо в перехідний період. Наприклад, на інфляцію впливає декілька десятків чинників, які знаходяться в динамічній взаємодії один з одним, і це доводиться враховувати в побудові антиінфляційної програми дій. Проте, придушення інфляції (до 2-3% річних) вважають своєю головною задачею уряду розвинених країн.

Інфляція породжує безліч економічних процесів з позитивним зворотним зв'язком, коли результат якого-небудь процесу виступає в той же час передумовою його повторення на новому рівні. Як

приклади вкажемо три закономірності: спіраль «зарплати-ціни», зростання яких взаємно обумовлене; взаємний зв'язок між зростанням цін і зростанням об'ємів грошової маси; пряма взаємозалежність між спадом фізичних обсягів виробництва і розгортанням інфляційних процесів, що послідовно посилюють один одного (так звана інфляційна пастка).

Без «приборкання» інфляції не виходить якісного економічного розвитку. Інфляція «з'їдає» всі накопичення. У макроекономічній системі, схильній до інфляції, виникає безліч проблем, що породжують один одного подібно замкнутому колу, і завдання уряду полягає в тому, щоб знайти «вузькі» місця, в яких це коло може бути розірване.

ВИКОРИСТАННЯ ПОКАЗНИКІВ В СТРАТЕГІЧНОМУ ПЛАНУВАННІ ДІЯЛЬНОСТІ ВУЗІВ

***Клімович Т.А., доцент, Кременчуцький університет
економіки, інформаційних технологій і управління***

Найважливішим елементом суспільно-державної системи та найважливішим показником розвиненості країни, заставою її процвітання й стабільності є середній рівень освіченості населення. Щоб успішно функціонувати сучасному вузу в системі ринків і суспільних інститутів, потрібні нові концепції проектування його діяльності. Аналіз вузу як об'єкта управління припускає звертання до цілого ряду питань: погляду на вуз як відкриту систему, що самоорганізується, стратегіям поведіння на ринку освітніх послуг, проблемам управління якістю освіти, організаційним структурам. Конкуренція інноваційних технологій навчання вимагає на ринку постійного вдосконалювання й розвитку освітніх послуг. Багатогранність названих проблем свідчить про актуальність розробки сучасних стратегій планування та розвитку сфери освітніх послуг.

На рівні вузів як важливий важіль керування, орієнтованого на результати, виступає стратегічне планування діяльності. Зокрема, у багатьох країнах обов'язковою є підготовка стратегічних планів розвитку вузів, що включають у себе визначення цілей і завдань, а також показників досягнення цілей вузу. Крім того, у вузах використовуються такі інструменти, як звіти про досягнуті результати, плани заходів, фінансові плани. Стратегічні плани містять